

363

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 16 czerwca 1939 r.

wydane w porozumieniu z Ministrem Sprawiedliwości o sprzedaży na raty obligacji pożyczek premiowych.

Na podstawie art. 6 ustawy z dnia 5 kwietnia 1939 r. o pożyczkach premiowych (Dz. U. R. P. Nr 33, poz. 210) zarządzam co następuje:

Przepisy ogólne.

§ 1. Przedmiotem sprzedaży na raty mogą być obligacje jedynie tych pożyczek premiowych, które zostały wypuszczone przez Państwo Polskie.

§ 2. Sprzedażą na raty obligacji pożyczek premiowych — w rozumieniu rozporządzenia niniejszego — jest sprzedaż tych obligacji za cenę, która ma być spłacona ratami z tym warunkiem, iż sprzedane obligacje zostaną wydane kupującemu po całkowitym zapłaceniu ceny kupna.

§ 3. Sprzedażą na raty obligacji pożyczek premiowych trudnić się mogą zawodowo tylko te instytucje i przedsiębiorstwa bankowe, które uzyskają na to szczególne zezwolenie Ministra Skarbu.

§ 4. Sprzedaż na raty obligacji pożyczek premiowych nie może być łączona z innymi transakcjami ani od nich uzależniana.

Cena kupna.

§ 5. 1. Cenę kupna na raty obligacji pożyczek premiowych ustala się na podstawie ich przeciętnego kursu transakcyjnego, notowanego na Giełdzie Pieniężnej w Warszawie w dniu poprzedzającym zawarcie umowy między stronami. Cena ta może być wyższa od wymienionego kursu giełdowego. Granice dopuszczalnej nadwyżki ponad kurs giełdowy określają zarządzenia Ministra Skarbu, ogłaszane w Monitorze Polskim.

2. W różnicy między kursem giełdowym i ceną kupna na raty obligacji pożyczek premiowych mieszczą się: koszty własne, ryzyko i całkowity zysk sprzedającego, któremu nie

wolno jest wymawiać sobie w umowie sprzedaży jakichkolwiek, ponad tę różnicę, innych korzyści, z wyjątkiem:

1) odsetek — nie przewyższających stopy, stosowanej przez Bank Polski do pożyczek zastawowych — od kwoty, wpłaconej tytułem ceny kupna obligacji po upływie umówionego terminu płatności ostatniej raty,

2) kosztów pocztowych korespondencji, jeżeli zostanie ona przeprowadzona z winy kupującego,

3) kosztów sprzedaży obligacji na pokrycie całej, natychmiast wymagalnej, reszty ceny kupna (§ 16).

Zawarcie umowy.

§ 6. 1. Umowę sprzedaży na raty obligacji pożyczek premiowych uważa się za zawartą z chwilą przyjęcia przez sprzedającego zamówienia na kupno obligacji. Przyjęcie zamówienia powinno być stwierdzone pokwitowaniem; pokwitowanie to nie jest konieczne jeżeli w dniu przyjęcia zamówienia zostanie wydany dokument sprzedaży (§ 8).

2. W przypadku odstąpienia od umowy prawa i obowiązki stron określa się według kodeksu zobowiązań. Sprzedający nie może jednostronnie odstąpić od umowy.

§ 7. 1. Zamówienia na kupno obligacji na raty dokonywa się przez wręczenie sprzedającemu formularza „deklaracji kupna”, wypełnionego i podpisanego przez kupującego.

2. Formularz deklaracji kupna powinien zawierać rubryki:

- 1) imię, nazwisko i adres kupującego;
- 2) nazwę, ilość sztuk oraz wartość imienną obligacji każdego gatunku;
- 3) cenę kupna obligacji (globalną);
- 4) ilość i wysokość rat;
- 5) dyspozycję co do doręczenia dokumentu sprzedaży oraz obligacji po całkowitym spłaceniu ceny kupna.

3. Deklaracja kupna powinna nadto zawierać wyraźne stwierdzenie, iż warunki sprzedaży obligacyj na raty, są kupującemu dokładnie znane i przyjęte bez zastrzeżeń.

§ 8. Po przyjęciu zamówienia sprzedający obowiązany jest przydzielić na rzecz kupującego zamówioną ilość obligacyj podług znamion rozstrzygających przy losowaniu premij. Przydział numerów obligacyj należy do swobodnego uznania sprzedającego. Przyjęcie zamówienia (zawarcie umowy) i dokonanie przydziału numerów obligacyj — sprzedający obowiązany jest stwierdzić przez wystawienie i wydanie kupującemu „dokumentu sprzedaży” w terminie nie późniejszym niż 8 dni, licząc od dnia następującego po przyjęciu zamówienia. Wystawienie dokumentu sprzedaży listem poleconym, zgodnie z dyspozycją zawartą w deklaracji kupna, przed upływem wymienionego terminu, uważa się za dotrzymanie tego terminu.

Dokument sprzedaży.

§ 9. 1. Każdy dokument sprzedaży stwierdza zawarcie odrębnej umowy.

2. Dokument sprzedaży powinien opiewać na okaziciela i zawierać rubryki:

- 1) numer dokumentu sprzedaży,
- 2) ilość, nazwę, emisję, serię, numery oraz wartość imienną sprzedanych obligacyj (dla każdego rodzaju obligacyj oddzielnie),
- 3) umówioną cenę kupna, objętych danym dokumentem sprzedaży obligacyj,
- 4) ilość i wysokość rat miesięcznych,
- 5) datę wpłacenia przez kupującego pierwszej raty,
- 6) umówione warunki sprzedaży na raty,
- 7) pieczęć firmową oraz podpis sprzedającego,
- 8) datę wystawienia dokumentu sprzedaży —

które sprzedający obowiązany jest w całości wypełnić.

3. Ustąpienie przez kupującego dokumentu sprzedaży osobie trzeciej wtedy tylko będzie prawnie skuteczne wobec sprzedającego, jeżeli sprzedający zostanie o tym zawiadomiony pisemnie, przy równoczesnym podaniu imienia, nazwiska i stałego miejsca zamieszkania tej osoby trzeciej, której dokument sprzedaży został ustąpiony. Zawiadomienie to powinno być podpisane przez ustępującego i przejmującego dokument sprzedaży. Uzyskane w ten sposób dane o osobie posiadacza dokumentu sprzedaży będą wiążące dla sprzedającego, który nie ma obowiązku badania ich ścisłości. Przepis niniejszy stosuje się odpowiednio także we wszystkich przypadkach dalszego ustąpienia dokumentu sprzedaży.

Własność obligacyj i wylosowanych premij.

§ 10. 1. Obligacje, będące przedmiotem umowy sprzedaży na raty, stają się własnością kupującego z dniem dokonania ich przydziału

na rzecz kupującego w dokumencie sprzedaży, bez względu na datę doręczenia tego dokumentu kupującemu. O dniu przydziału obligacyj rozstrzyga uwidocziona na dokumencie sprzedaży data jego wystawienia.

2. Kupony od obligacyj, o których mowa w ust. 1, bieżące w dniu przydziału obligacyj, stanowią z tym dniem własność kupującego.

§ 11. Sprzedane na raty obligacje nie mogą być przez sprzedającego zastawiane i powinny być przez niego w każdej chwili na żądanie kupującego okazywane.

§ 12. 1. Wszelkie premie, które zostaną wylosowane do obligacyj, objętych umową sprzedaży na raty, przypadając będą na własność kupującemu, dopóki — zgodnie z warunkami umowy — kupujący będzie miał prawo własności tych obligacyj. Sprzedający obowiązany jest przez cały czas posiadania obligacyj śledzić we własnym zakresie za losowaniem premij i w razie wylosowania ich zawiadomić o tym listem poleconym kupującego.

2. W przypadku wylosowania premii do sprzedanej na raty obligacji, sprzedający obowiązany jest zrealizować i niezwłocznie przekazać premię kupującemu. Z podjętej tytułem premii kwoty wolno jest sprzedającemu potrącić tylko należność za ratę zaległą oraz za płatną już, ratę bieżącą. Gdyby jednak w dniu wylosowania premii istniały warunki, uzasadniające natychmiastową wymagalność reszty ceny kupna (§ 16), sprzedającemu będzie przysługiwało prawo potrącenia ze zrealizowanej premii całej wymagalnej należności.

3. W przypadkach dokonania jakichkolwiek potrąceń, o których mowa w ust. 2, sprzedający obowiązany jest każdorazowo przesłać kupującemu rozliczenie, stwierdzające stan jego rachunku po potrąceniu.

4. Wszelkie potrącenia należności sprzedającego, wynikających z tytułu umowy sprzedaży obligacyj na raty, mogą być dokonywane jedynie w ramach tej umowy.

Splata ceny kupna.

§ 13. 1. Umówiona cena kupna na raty obligacyj pożyczek premiovych powinna być spłacona w bezpośrednio po sobie następujących ratach miesięcznych. Ilość rat nie może być większa jak 24.

2. Rata pierwsza jest płatna przy zamówieniu (§ 7); termin płatności dalszych rat następuje z dniem 1 i upływa z dniem 10 każdego miesiąca, poczynając od miesiąca następującego bezpośrednio po przyjęciu zamówienia. Gdyby jednak zamówienie zostało dokonane w trzeciej dekadzie miesiąca, rata druga będzie płatna po upływie miesiąca kalendarzowego, następującego po przyjęciu zamówienia.

§ 14. 1. Raty powinny być wpłacane w pełnej wysokości. Jeżeli rata zostanie wpłacona w wysokości niepełnej, rata następna może być

odpowiednio zarachowana na dopełnienie raty poprzedniej.

2. Sposób techniczny wpłaty rat winien być szczegółowo ustalony w warunkach umowy, zamieszczonych w dokumencie sprzedaży. Wpłacenie raty na konto sprzedającego w Pocztowej Kasie Oszczędności lub za pośrednictwem jednego z krajowych urzędów pocztowych pod adresem sprzedającego, dokonane przed upływem terminu płatności raty, uważa się za dotrzymanie tego terminu. Wpłata raty dokonana przez kupującego w sposób uniemożliwiający bezsporne ustalenie numeru rachunku lub numeru kartoteki, których dana wpłata dotyczy, może być przez sprzedającego nie uznana na poczet należności, przypadającej z tytułu umowy sprzedaży obligacji na raty. Sprzedającemu wolno będzie zastosować wtedy przeciw kupującemu rygory, wynikające z przepisów rozporządzenia niniejszego (§ 16).

3. Zaofiarowanie przez kupującego przedterminowej spłaty umówionej ceny kupna nie uzasadnia żądania obniżenia jej wysokości.

§ 15. 1. Po spłaceniu przez kupującego całej należności, przypadającej na rzecz sprzedającego z tytułu umowy sprzedaży obligacji na raty, sprzedający obowiązany jest niezwłocznie doręczyć kupującemu sprzedane obligacje z należnymi kuponami oraz ze świadectwem pochodzenia.

2. W przypadku niemożności doręczenia tych obligacji z przyczyn nie zawinionych przez sprzedającego, obligacje mogą być złożone na koszt kupującego do depozytu administrowanego w Pocztowej Kasie Oszczędności.

Zwłoka kupującego.

§ 16. Jeżeli kupujący nie wpłaci dwóch kolejno po sobie następujących rat w terminie ich płatności, cała reszta ceny kupna staje się natychmiast wymagalna z prawem sprzedającego do pokrycia jej łącznie z należnościami ubocz-

nymi (§ 5 ust. 2) w drodze sprzedaży części lub wszystkich obligacji, objętych dokumentem sprzedaży, którego zaległość dotyczy.

§ 17. 1. Sprzedaż obligacji w trybie, przewidzianym w § 16, może być dokonana nie wcześniej, jak po upływie terminu, który sprzedający oznaczy w poleconym zawiadomieniu, skierowanym do kupującego. Termin ten nie może być krótszy niż 20 dni. Jeżeli w oznaczonym terminie kupujący nie uiszczy całej wymagalnej należności, sprzedającemu wolno będzie obligacje sprzedać na rachunek kupującego w cenie nie niższej, niż przeciętny kurs transakcyjny na Giełdzie Pieniężnej w Warszawie, notowany w dniu dokonania sprzedaży. O dniu sprzedaży obligacji decyduje sprzedający według własnego uznania, jednakże sprzedaż ta nie może być dokonana w dniu losowania premij i w każdym razie powinna nastąpić nie później, niż w 20 dni po upływie terminu, zakreślonego w wymienionym zawiadomieniu.

2. Przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio do przejęcia obligacji przez sprzedającego na rachunek własny.

3. Z uzyskanej w powyższy sposób kwoty sprzedający potrąci całą należność, przypadającą mu od kupującego, nadwyżkę zaś w gotowiznie i obligacjach wyda kupującemu wraz z odpowiednim rozliczeniem.

Przepisy końcowe.

§ 18. Postanowienia umów, określające mniej korzystne warunki dla kupującego, aniżeli warunki wynikające z przepisów rozporządzenia niniejszego, są z mocy samego prawa nieważne, a zamiast tych postanowień stosuje się przepisy rozporządzenia niniejszego.

§ 19. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Skarbu: *E. Kwiatkowski*